

Ο Παλμός των Μηλιωτών

Ε.Η.Μ.
Μέγαρο Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΓ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 150, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1996

Ταχ. Δ/ση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. (0656) 31244 (0651) 76734

Το 1ο Πανδεματιώτικο Αντάμωμα

14 έως 26 Ιουλίου 1996

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

Δημοσιεύουμε την ομιλία του Προέδρου της Κοινότητας Δεματίου Βασίλη Σπύρου που εκφωνήθηκε κατά τις εκδηλώσεις του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος, στις 14 Ιουλίου 1996 στο Δεμάτι:

Σεβασμιώτατε, Αιδεσιμότατοι, κ. Νομάρχη, κ. βουλευτές, κ. Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, κ. Πρόεδρε της Αδελφότητας Δεματίου Αμερικής, κ. Πρόεδρε της Οργανωτικής Επιτροπής, κ. Πρόεδροι των γειτονικών Κοινοτήτων και Συλλόγων της περιοχής, Αγαπητοί χωριανοί ξενιτεμένοι και ντόπιοι.

Η σημερινή μέρα είναι ιστορική για το χωριό μας.

Για πρώτη φορά, με κάθε επισημότητα, το χωριό μας, το Δεμάτι, υποδέχεται τα ξενιτεμένα παιδιά του.

Η ιδέα για την πραγματοποίηση του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος ανήκει στην Αδελφότητα Δεματίου Φιλαδέλφειας Αμερικής. Για το σκοπό αυτό συνέστησε οργανωτική επιτροπή για το συντονισμό των ξενιτεμένων χωριανών μας και κυρίως αυτών της Αμερικής, για μια επίσκεψη - προσκύνημα στη γενέθλια γη.

Με την ευκαιρία αυτή πραγματοποιούνται το διάστημα από 14 έως 26 Ιουλίου εκδηλώσεις σε όλους τους Συνοικισμούς της Κοινότητας, με πρωτοβουλία των Πολιτιστικών Συλλόγων και της Κοινότητας Δεματίου.

Κάνοντας μια αναδρομή στην ιστορία βλέπουμε ότι οι Δεματιώτες ανέκαθεν ξενιτεύονταν. Οι δύσκολες συνθήκες ζωής την περίοδο της Τουρκοκρατίας ήταν η αιτία για την πρώτη γνωστή ιστορικά μετανάστευση - ξεριζωμό στη Μακεδονία τον 17ο αιώνα, εξαιτίας της συμπεριφοράς του Σπαχή, δηλ. του Τούρκου διοικητή του χωριού. Αργότερα, μετά από παρέμβαση των ιδίων των Τούρκων επέστρεψαν στο χωριό, εκτός ελαχίστων.

Το έτος 1820, 44 οικογένειες του Δεματίου, εξαιτίας της επαναστατικής τους δράσης, αναγκάζονται να πάρουν το δρόμο της φυγής. Το χωριό καταστρέφεται και νέος τόπος διαμονής το χωριό Δραγά του Ζαγορίου, ο σημερινός Καστανώνας.

Κοινό χαρακτηριστικό των δυο αυτών μεταναστεύσεων είναι ότι οι χωριανοί φεύγουν σύσσωμοι μαζί με τις οικογένειές τους και το βίος τους και επιστρέφουν πάλι όλοι μαζί. Η ονομασία του χωριού Δεμάτι οφείλεται, κατά μία εκδοχή, στον τρόπο που παίρνονταν οι μεγάλες αποφάσεις των χωριανών, μονοιασμένοι και δεμένοι μεταξύ τους. Η άλλη εκδοχή είναι ότι πριν τις δυο μεγάλες καταστροφές του 1820 και η σχετικά πρόσφατη του 1912, το χωριό ήταν πολύ συγκεντρωμένο στη θέση την οποία βρίσκουμε σήμερα.

Οι δυσκολίες της ζωής στον ορεινό όγκο του Δεματίου, αλλά και άλλες κοινωνικές συνθήκες της εποχής οδήγησαν τους χωριανούς στην αναζήτηση αποδοτικής εργασίας σε άλλα μακρινά μέρη. Ξενιτεύονται στη Μικρά Ασία, την Ανατολή όπως την

έλεγαν, εξασκώντας επαγγέλματα γνωστά γι' αυτούς και κυρίως ασχολούμενοι με την κτηνοτροφία. Μερικοί μετανάστευσαν και στη Ρουμανία. Πολλοί χωριανοί την ίδια περίοδο κατεβαίνουν και εγκαθίστανται στο ερημωμένο πεδινό Ζαγοροχώρι τους Μηλιωτάδες και μετατρέπουν τον Ξηρόκαμπο σ' έναν εύφορο και γόνιμο τόπο.

Στις αρχές του αιώνα μας πρώτος ο Κώνινος Ευθ. Οικονόμου (Κώστα - Παπαθύμιος) ταξιδεύει στην Αμερική. Πίσω του ακολουθούν και άλλοι χωριανοί. Ιδρύουν το 1913 στη Φιλαδέλφεια της Αμερικής την Ιερά Αδελφότητα Δεματίου, με σκοπό την οργάνωσή τους στην Αμερική και την με κάθε τρόπο βοήθεια του χωριού. Πολλοί γυρίζουν προπολεμικά, άλλοι παραμένουν και αργότερα.

Κύριο χαρακτηριστικό των μεταναστεύσεων αυτών ήταν ότι οι άνδρες μόνοι τους ξενιτεύονται, εργάζονται στο εξωτερικό για να βοηθήσουν τις οικογένειές τους, οι οποίες μένουν στο χωριό και καρτερικά περιμένουν το γυρισμό του ξενιτεμένου, που καμιά φορά συνέβαινε να μη γύριζε ποτέ...

Τις δεκαετίες του 1950 - 1960 - 1970 έχουμε το μεγάλο ξενιτεμό των χωριανών μας. Οι χωριανοί μεταναστεύουν στην Αμερική, όπου σήμερα ζουν 600 περίπου Δεματιώτες στις πόλεις Φιλαδέλφεια και Νέα Υόρκη. Επίσης στη Γερμανία και Αυστραλία. Τώρα πλέον φεύγουν μαζί με τις οικογένειές τους σε αναζήτηση μιας καλύτερης τύχης. Ο ξενιτεμός συνοδεύεται από την εγκατάλειψη της πατρογονικής εστίας. Το χωριό αρχίζει να ερημώνει και στις μέρες μας αυτό είναι πιο έντονο, παρότι η μετανάστευση προς το εξωτερικό σταμάτησε. Σήμερα η μετανάστευση προς τα μεγάλα αστικά κέντρα του εσωτερικού είναι η μαστίγα του χωριού μας και των άλλων χωριών της περιοχής. Οι νέοι τα εγκαταλείπουν, τα σχολεία κλείνουν, οι αυλές χορταριάζουν. Παρηγοριά για τα χωριά μας οι χωριανοί που μένουν στα Γιάννινα και κάθε Σαββατοκύριακο τα επισκέπτονται και δίνουν ζωή έστω και για το μικρό αυτό χρονικό διάστημα.

Σεβασμιώτατε, κ. Νομάρχη, αγαπητοί καλεσμένοι,

Σας καλωσορίζουμε στο χωριό των δυο μεγάλων ιστορικών εκκλησιαστικών μορφών: Του Επισκόπου Πενταπόλεως Λιβύης Χρύσανθου και του Επισκόπου Ιωαννίνων Δημητρίου, του οποίου γίνονται σήμερα τα αποκαλυπτήρια της προτομής του, που στήθηκε με δαπάνη του ανηψιού του Συνταξιούχου δασκάλου Ευθυμίου Γ. Παππά.

Αγαπητοί χωριανοί μας ξενιτεμένοι, Αισθανόμαστε την αγωνία σας για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας, της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης και των συνηθειών του τόπου μας. Είμαστε σίγουροι πως καλά τα καταφέρνετε. Το χωριό μας αισθάνεται περήφανο για σας.

Ελπίζουμε η αρχή που γίνεται φέτος να έχει και συνέχεια, ώστε το Πανδεματιώτικο Αντάμωμα να καθιερωθεί και να πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ των χωριανών όπου κι αν μένουν.

Ευχόμαστε σε όλους τους ξενιτεμένους χωριανούς που βρίσκονται μαζί μας, καλή διαμονή στην ιδιαίτερή τους πατρίδα και καλή επάνοδο στις εστίες τους.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Δεματίου
Βασίλειος Κ. Σπύρου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1.ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: Η Δήμητρα Παπαχρήστου και ο Γιάννης Σαρόγλου απόχτησαν αγόρι.

2. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Η Ντίνα και ο Αθανάσιος Μπίσας απόχτησαν αγόρι.

Να τους ζήσουν!

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

ΔΕΜΑΤΙ: Στις 18 Αυγούστου η Αντιγόνη και ο Ιωάννης Β. Χαλαλάμπου βάφτισαν το κοριτσάκι τους. Ο ανάδοχος Νικόλαος Γ. Αγγέλης του έδωσε το όνομα Λεμονιά. Να τους ζήσει!

ΓΑΜΟΙ

1. ΠΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 18 Αυγούστου έγινε ο γάμος της Γιαννούλας Χρ. Ξήτα με τον Αναστάσιο Γοργόλη από τον Πολύλοφο.
2. ΠΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 24 Αυγούστου έγινε ο γάμος του Αναστασίου Κ. Νικολού με την Αθηνά Τσίγκρου, από τους Μουζακαίους.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 4 Αυγούστου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Ελευθερίας Β. Μπαζαλέκου.
2. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 25 Αυγούστου έγινε ανακομιδή των οστών και μνημόσυνο στη μνήμη του Γεωργίου Ν. Παππά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ 1ου ΠΑΝΔΕΜΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΟΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή που συγκροτήθηκε από την Αδελφότητα Δεματίου ΗΠΑ για τη διοργάνωση του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος, παρέδωσε στους τρεις Συλλόγους της Κοινότητας Δεματίου επιταγή των 1.500 δολαρίων στον καθένα, ως οικονομική ενίσχυση για τις εκδηλώσεις που έγιναν στο χωριό από 14 έως 26 Ιουλίου 1996.

Το ποσό αυτό προέρχεται από το ιστορικό λεύκωμα που πρόκειται να εκδοθεί, με τη φροντίδα της Αδελφότητας Δεματίου Αμερικής.

Οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι και η Κοινότητα Δεματίου ευχαριστούν θερμά την Οργανωτική Επιτροπή της Αδελφότητας Δεματίου Αμερικής για την ευγενική προσφορά τους και το ενδιαφέρον που δείχνουν για το χωριό τους.

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ ΣΤΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Πρόσφατα προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την πλήρωση της κενής θέσης κτηνιάτρου στο Κτηνιατρείο Μηλιωτάρων. Τη θέση κατέλαβε κτηνίατρος για χρονικό διάστημα ορισμένου χρόνου 8 μηνών.

3. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 25 Αυγούστου έγινε μεταφορά των οστών από την Αθήνα και μνημόσυνο στη μνήμη του Ευθυμίου Ν. Παππά και της Αργυρώς Ευθ. Παππά. Αιώνια τους η μνήμη!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

Την Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου θα τελεστεί στους Μηλιωτάρους ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη του Δημητρίου Κ. Αγγέλη.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΜΠΑΖΑΛΕΚΟΥ

Ο Χρήστος Β. Μπαζαλέκος προσέφερε, στη μνήμη των γονέων του Βασιλείου και Ελευθερίας Μπαζαλέκου, χρηματικό ποσό 30.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου και 30.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάρων.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Κων/νος Μ. Οικονόμου: 100 μάρκα
Ιωάννης Γ. Κούλας: 10.000 δρχ.
Γρηγόριος Ευθυμίου: 5.000 δρχ.
Αχιλλέας Δ. Ζιάβρας: 10.000 δρχ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Χρήστος Κ. Νικολός: 10.000
Κων/νος Τζάτσος: 1.000
Χρήστος Κ. Ζιάβρας: 4.000
Αριστείδης Γ. Αγγέλης: 5.000
Ελευθ. Αγγέλης: 5.000
Βασίλειος Κόκκαλης: 1.000
Γεώρ. Α. Τσικουράς: 5.000
Κων/νος Β. Κούλας: 10.000
Ιωάννης Γ. Μήτσος: 10.000
Ευθ. Μ. Οικονόμου: 10.000
Μαρία Ευθ. Κούλα: 1.000
Λεωνίδα Κούλας: 1.000
Χρήστος Δ. Ντάφης: 1.000
Απ. Παπαχρήστος: 1.000
Χρήστος Ζιώγας: 80 δολ.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ευθύμιος Μιχ. Οικονόμου: 5.000 δρχ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάρων ευχαριστεί την εταιρεία παγωτά ΔΩ-ΔΩΝΗ των συγχωριανών μας Βασιλείου Μπέτσου - Σοφίας Ξήτα - Κων/νου Μπέλλου, για την ευγενική χορηγία των αναμνηστικών που μοίρασε ο Σύλλογός μας κατά τις εκδηλώσεις του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος στους Μηλιωτάρους στις 21 Ιουλίου 1996

Αυτοί που φεύγουν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Β. ΜΠΑΖΑΛΕΚΟΥ

Η Ελευθερία Β. Μπαζαλέκου γεννήθηκε το 1912 και ήταν το δεύτερο παιδί του Ευθυμίου και της Μαρίας Δημητρίου.

Σε ηλικία 7 χρονών δέχεται το πρώτο πλήγμα στη ζωή της. Πεθαίνει ο πατέρας της και εκείνη μαζί

με τη χήρα μάνα αναλαμβάνουν να μεγαλώσουν τα τρία μικρά αδέρφια της έχοντας τώρα για προστάτη τους το μεγαλύτερο δεκαεπτάχρονο αδελφό της Κώστα. Μετά από έξι χρόνια δέχεται το δεύτερο μεγάλο πλήγμα. Πεθαίνει και ο Κώστας, ο προστάτης της.

Η ζωή όμως συνεχίζεται δυσκολότερα πλέον. Όταν ήλθε σε ηλικία γάμου παντρεύεται το Βασίλειο Κ. Μπαζαλέκο. Ασχολούνται με τη γεωργία και περισσότερο με την κτηνοτροφία. Εργάστηκαν σκληρά στη ζωή τους.

Απόκτησαν έξι παιδιά που τα πέντε είναι σήμερα στη ζωή, τρία αγόρια και δυο κορίτσια. Η μεγαλύτερη κόρη Γιαννούλα και ο μεγαλύτερος γιος Χρήστος είναι εγκατεστημένοι στην Αμερική, οι δυο άλλες η Λαμπρινή και η Μαρία είναι εγκατεστημένες στα Γιάννενα και ο μικρότερος γιος της Ευθύμιος έμενε πάντα μαζί τους, φροντίζοντας τους γονείς του και προπαντός τα τελευταία δύσκολα χρόνια της ζωής τους.

Ο σύζυγός της Βασίλειος πέθανε πριν από 7 χρόνια, ενώ η Ελευθερία έφυγε από κοντά μας στις 2 Ιουλίου φέτος.

Αιώνια της η μνήμη!

ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Οι εκδηλώσεις για το 1ο Πανδεματιώτικο Αντάμωμα βιντεοσκοπήθηκαν και οι βιντεοκασέτες, για όσους ενδιαφέρονται να τις αποκτήσουν, χορηγούνται για μεν την Αμερική από την Πρόεδρο της Αδελφότητας Δεματίου, για δε την Ελλάδα από τον Πρόεδρο της Κοινότητας.

“Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ”

Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάρων Ζαγορίου

Υπεύθυνος έκδοσης ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλειος Α. Παπαευθυμίου
2. Ελένη Δ. Τσικουρά
3. Αικατερίνη Τσιτάκαλου - Αγγέλη
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γλυκερία Γ. Μπαζαλέκου

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού: δρχ. 1000
Εξωτερικού: δολάρια 20 μάρκα 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Βασίλειος Κ. Σπύρου
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. Αριστοτέλης Ε. Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Δημήτριος Β. Οικονόμου
4. Βασίλειος Α. Παπαευθυμίου

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Το συν/χο δασκάλου Βασιλείου Δ. Αγγέλη Η ομιλία αυτή εκφωνήθηκε από το συν/χο δάσκαλο Βασίλειο Δ. Αγγέλη, κατά την τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του αείμνηστου Μητροπολίτη Ιωαννίνων Δημητρίου, που έγινε στις 14 Ιουλίου 1996 στο Δεμάτι, στα πλαίσια του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος.

Σεβασμιώτατε, Κυρίες και κύριοι,

Η σημερινή μας εκδήλωση έχει διπλό χαρακτήρα. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει το Πανδεματιώτικο Αντάμωμα, για το οποίο οι προλαλήσαντες σας μίλησαν εκτενώς. Εγώ θα αναφερθώ στο δεύτερο μέρος, το οποίο περιλαμβάνει τα αποκαλυπτήρια της προτομής του πρώην Μητροπολίτη Ιωαννίνων Δημητρίου.

Ο αείμνηστος Μητροπολίτης Ιωαννίνων Δημήτριος γεννήθηκε εδώ στο Δεμάτι πριν από 114 χρόνια, δηλαδή το 1882, σ' αυτό εκεί το πέτρινο σπιτάκι, από αγροτική οικογένεια. Πατέρας του ήταν ο Χρήστος Ευθυμίου, ο γνωστός σε όλους μας Χρήστο Θύμιος και η μητέρα του ονομαζόταν Δέσποινα.

Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε εδώ στο Δημοτικό Σχολείο Δεματίου, απ' όπου και ξεκίνησε, μετά την αποφοίτησή του, με μόνο εφόδιο τη δίψα για μάθηση και η οποία τον ανέδειξε αργότερα άξιο Ιεράρχη του Μητροπολιτικού Θρόνου Ιωαννίνων.

Στη συνέχεια μετά την αποφοίτηση του Δημοτικού Σχολείου ενεγράφη στην Ιερατική Σχολή της Νήσου Ιωαννίνων. Μετά από 4 χρόνια απεφοίτησε από τη Σχολή αυτή και το 1900 ενεγράφη στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Το 1907 τελείωσε τη Σχολή αυτή με βαθμό Άριστα. Κατά το διάστημα της φοίτησης στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης γνωρίστηκε και συνδέθηκε φιλικά με τον επίσης φοιτητή της Σχολής

Αθηναγόρα και μετέπειτα Πατριάρχη του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Μετά την αποφοίτησή του από τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, χειροτονήθηκε πλέον διάκονος υπηρέτησε για 2 χρόνια σαν Αρχιερατικός Επίτροπος στο Λεσκοβίκι της Βορείου Ηπείρου και με την ίδια ιδιότητα μετά 2 χρόνια στην Κόνιτσα. Μετά ευδόκησε υπηρεσία στη θέση αυτή αναδείχθηκε αργότερα από τον Μητροπολίτη Ηρακλείας πρεσβύτερος και αρχιμανδρίτης.

Κατά το έτος 1912 κλήθηκε από τον αείμνηστο Μητροπολίτη Ιωαννίνων Σπυρίδωνα σαν Διευθυντής στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, το οποίο διηύθυνε 12 ολόκληρα χρόνια. Μετά έγινε πρωτοσύγγελλος στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων και έπειτα από μακρά διακονία στη θέση αυτή διορίστηκε βοηθός Επίσκοπος του Μητροπολίτη Ιωαννίνων. Κατά το έτος 1923 του ανατέθηκε η Διεύθυνση της Ιερατικής Σχολής στο Νησί Ιωαννίνων για 4 συνεχή χρόνια.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος για επιβράβευση της διακονίας του, τον εξέλεξε κατά το έτος 1931 Μητροπολίτη Λευκάδας και Ιθάκης και μετά 9 χρόνια παραμονής του στη θέση αυτή η Ιερά Σύνοδος τον μετέθεσε το 1940 στην Ιερά Μητρόπολη Δρυϊνίου-πόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσας, με έδρα το Δελβινάκι, την οποία διοίκησε μέχρι την 18ην Απριλίου 1956, όταν εκλέχτηκε ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Σπυρίδων στον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο Αθηνών, διορίστηκε Τοποτηρητής στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων, μέχρι του θανάτου του Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνα, οπότε και τον διαδέχτηκε.

Υπηρέτησε σαν Μητροπολίτης από την 18ην Απριλίου 1956 μέχρι το μεσημέρι της 7ης Ιανουαρίου 1958, οπότε απεδόθησε αιφνίδια εις Κύριον.

Πολύ αιφνιδιαστικά έσβησε η μορφή του στο γλυκοχάραγμα του καινούργιου χρόνου, αφού ευλόγησε το ποίμνιό του και ευχήθηκε στους εορτάζοντες φίλους του υγεία, χαρά και ευτυχία.

Το πρωί, Εορτή του Αγίου Βασιλείου, χοροστάτησε στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Αθανασίου, παραστάθηκε στη δεξίωση που έγινε στη Νομαρχία Ιωαννίνων, και όταν επέστρεψε στο σπίτι του, στην οδό Βηλαρά, καθώς ανέβαινε την κλίμακα καταλήφθηκε από το μοιραίο.

Στο άκουσμα της θλιβερής αυτής είδησης ολόκληρη η κοινωνία των Ιωαννίνων και το χωριό μας ειδικά έπεσε σε βαρύ πένθος. Η σορός του τέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ιωαννίνων για τρεις μέρες. Η νεκρώσιμη ακολουθία τελέστηκε στις 4 Ιανουαρίου, προεξάρχοντας του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσας, που είχε τοποθετηθεί σαν τοποτηρητής στη χηρέουσα θέση και από άλλους φίλους του Αρχιερείς.

Ο αείμνηστος Δημήτριος πέθανε ενώ περπατούσε ακμαίος, χαρούμενος, ευτυχισμένος και υπερήφανος διότι εξεπλήρωσε στο ακέραιο το μεγάλο αλλά και θεάρεστο έργο του, αφού επί 50 ολόκληρα χρόνια υπηρέτησε την εκκλησία με πίστη και αφοσίωση.

Ήταν ένας από τους εκλεκτούς Ιεράρχες της εκκλησίας μας και διακρίθηκε για το ήθος του και την θρησκευτική του συνείδηση. Η επιδεξιότητά του, η αποφασιστικότητα και η μεθοδικότητα συνετέλεσαν στην εξάπλωση της επιτυχίας στο έργο του. Ανέβασε

το επίπεδο του κλήρου στο Νομό Ιωαννίνων. Ακόμη και σήμερα αν και πέρασαν 38 ολόκληρα χρόνια από το θάνατό του ακούμε επαινετικούς λόγους για το δεινό, σεμνό, υπέροχο αυτόν Ιεράρχη, από Ιερείς που έτυχαν της δικής του πνευματικής χειροτονίας, αλλά και από λαϊκούς οι οποίοι τον γνώρισαν την εποχή εκείνη, την μαρτυρική για την Ελλάδα. Είδαν το ακλόνητο, το περικαλές έργο του, το ευδόκημον της υπηρεσίας του.

Το Δεσποτικό εγκόλπιο και η επίδραση του Αγίου Πνεύματος διέπλυσαν το χαρακτήρα του με σπάνια προσόντα. Ταπεινόφρων και σεμνός Ιεράρχης και άνθρωπος, πατριώτης και άρχοντας, προσηλωμένος στην παράδοση της κληρονομιάς μας και της ορθόδοξου χριστιανικής εκκλησίας, με το σταυρό στο χέρι προχωρεί στην άνοδο του βιοτικού, του θρησκευτικού και του πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων του Νομού Ιωαννίνων.

Ιεράρχης κύρους που έχαιρε εκτίμησεως όλων των κληρικών και του λαού, γιατί γνοιάζονταν για το ποίμνιον, ενδιαφέρονταν για τον τόπο και αυτό ήταν αξιόλογο.

Η ισόβια εργασία του απέδωσε μικρές οικονομίες, τις οποίες αξιοποίησε σε διάφορες αγορές ακινήτων. Διεπνέτο από το πνεύμα της οικονομίας, αλληλοβοήθειας και ευεργεσίας. Αγόρασε ακίνητα στην Αθήνα, τα οποία και αξιοποίησε, αλλά και οικονομίες στην Τράπεζα, τις οποίες διέθεσε ανάλογα.

Δια της από 2 Δεκεμβρίου 1956 ιδιόχειρης διαθήκης του ο Δημήτριος έλαβε μέριμναν όπως ενισχυθούν τα κοινωφελή ιδρύματα της πόλεως των Ιωαννίνων. Άλλο επίσης σημαντικό χρηματικό ποσό διενεμήθη σε ενδεδειγμένους, σε αναγνωρισμένους φτωχούς κατοίκους της πόλης των Ιωαννίνων.

Όταν ζούσε ακόμη εξ ιδίων του χρημάτων ο πατριολάτρης Δεσπότης διέθεσε τα πρώτα χρήματα και έγινε η διάνοιξη του υπάρχοντος σήμερα δρόμου από 29ον χιλιόμετρο της Εθνικής οδού Ιωαννίνων - Μετσόβου προς Δεμάτι - Πέτρα.

Ετρέφε ακοίμητη και σφοδρή αγάπη προς τη γεννέτειρά του το Δεμάτι. Διεφλέγετο από ευγενή πόνος να φανεί στην ιδιαιτέρα του πατρίδα ωφέλιμος επί άπειρον αδιάκριτα σ' όλους τους κατοίκους.

Την αγάπη αυτή εκδήλωσε με το υπόλοιπο, το οποίο είναι και το ουσιαστικό μέρος της διαθήκης του. Παραχωρεί δυο ακίνητα στην Εκκλησιαστική Επιτροπή του χωριού του. Τα χρήματα τα οποία προκύπτουν κατ' έτος να διανέμονται στην Εκκλησία και στα Δημοτικά Σχολεία του χωριού ανάλογα, για συντήρηση, επισκευή, γραφική ύλη κλπ.

Τον ετήσιο καρπό της ευεργεσίας του τον νέμονται κάτοικοι της πόλεως των Ιωαννίνων και συγχωριανοί του. Είναι ωραίο και ευγενές παράδειγμα για μίμηση. Το λέει από κει ψηλά η λαμπρή, ευγενική και συμπαθητική όψη της προτομής του.

Κάθε χρόνο κατά την έγγραφη απαίτηση και χρηματοχορήγηση του εασιότατου Δεσπότη, τελείται ετήσιο μνημόσυνο στις 26 Οκτωβρίου, ανήμερα του Αγίου Δημητρίου, από τις αρχές του χωριού, σε αιώνια μνήμη, στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου, κεντρική εκκλησία του Δεματίου.

συν. στη σελ. 4

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Δημοσιεύουμε την ομιλία του Προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων κ. Βασιλείου Παπαευθυμίου, καθηγητή Πανεπιστημίου, που εκφωνήθηκε στις 21 Ιουλίου 1996 στους Μηλιωτάδες, στα πλαίσια του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος:

Η σημερινή εκδήλωση εδώ στους Μηλιωτάδες αποτελεί ένα μέρος του 1ου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος. Η ιδέα για αυτό το αντάμωμα ξεκίνησε πριν ένα χρόνο περίπου από την Αδελφότητα Δεματίου Αμερικής. Σκοπός αυτού του ανταμώματος είναι να ξαναβρεθούν τουλάχιστον για λίγες μέρες οι ξενιτεμένοι και οι ντόπιοι Δεματάτες μαζί ώστε να διατηρείται άσβεστη η φλόγα της πατρίδας στους ξενιτεμένους και να αναθερμαίνονται οι σχέσεις τους με τους ντόπιους.

Σ' αυτό το κάλεσμα ο σύλλογός μας, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων, ανταποκρίθηκε με ιδιαίτερο ζήλο, οργανώνοντας τη σημερινή βραδιά. Ο σύλλογός μας έχει ιδιαίτερη ευαισθησία στους μετανάστες γιατί μετανάστευση και Μηλιωτάδες είναι

λέξεις ταυτόσημες, αφού το χωριό Μηλιωτάδες είναι ουσιαστικά δημιούργημα μιας τοπικής μετανάστευσης Δεματιωτών στο τέλος του προηγούμενου αιώνα. Η μετακίνηση αυτή ενώ με τα σημερινά δεδομένα φαίνεται μικρή σε απόσταση (15 χιλιόμετρα περίπου) και μικρή σε μαζικότητα (ορισμένες οικογένειες αρχικά) για την εποχή της ήταν τολμηρή και δείχνει το ανήσυχο πνεύμα του Δεματάτη να καλυτερεύσει τη ζωή του αναζητώντας πιο εύφορο τόπο.

Όμως η μετανάστευση δεν σταμάτησε εδώ. Έτσι πολλοί Μηλιωταδίτες και Δεματάτες αναζητήσαν καλύτερη τύχη σε άλλες χώρες με αποτέλεσμα σήμερα το μεγαλύτερο μέρος του χωριού μας να βρίσκεται στη διασπορά. Όμως οι Δεματάτες της διασποράς, οι ξενιτεμένοι μας ποτέ δεν ξέχασαν τις ρίζες τους.

Από τον πρώτο μετανάστη μέχρι σήμερα ο Δεματάτης μετανάστης αισθάνεται έντονα το νόστο του χωριού του, βοηθάει με όλες του τις δυνάμεις το χωριό του, γίνεται δημιουργικός και εκτιμά τον τόπο που εργάζεται, όμως ποτέ δεν λείπει “όπου γης και πατρίς” και περιμένει με λαχτάρα την ώρα του γυρισμού στο χωριό του. Όλα όμως αυτά είναι δύσκολο να τα αισθανθεί κανείς τόσο έντονα όσο ένας μετανάστης, αν δεν γίνει ο ίδιος μετανάστης ή αν δε ζήσει με μετανάστες στο εξωτερικό. Εγώ είχα την τύχη να ζήσω μεταξύ των μεταναστών και κατά κάποιον τρόπο ως μετανάστης, ευτυχώς μόνο για 5 χρόνια, και μπορώ να σας βεβαιώσω ότι για τους Δεματάτες το χωριό τους είναι ότι τα Ιεροσόλυμα για τους Χριστιανούς ή η Μέκκα για τους Μουσουλμάνους.

Όμως και οι χωριανοί που ζουν εδώ αισθάνονται ιδιαίτερη αγάπη για τους ξενιτεμένους τους και πάντα προσπαθούν να δημιουργούν έναν πόλο έλξεως, ιδιαίτερα για τους νέους σε ηλικία μετανάστες, ώστε να κρατιέται πάντα ανοιχτή η γέφυρα με την πατρίδα.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων προσβλέποντας σ' αυτήν την κατεύθυνση εκδίδει εδώ και 13 χρόνια την μηνιαία εφημερίδα του “Ο Παλμός των Μηλιωτάδων” με αρχισυντάκτη το δάσκαλο και πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Βασίλειο Σπύρου. Η εφημερίδα αυτή αποτελεί την ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας των απανταχού Δεματιωτών και αγκαλιάστηκε και βοηθήθηκε πολύ από όλους τους χωριανούς μας και ιδιαίτερα από τους ξενιτεμένους μας.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων εύχεται στους ξενιτεμένους μας καλή διαμονή στο Χωριό τους και ελπίζει το Πανδεματιώτικο Αντάμωμα να έχει και συνέχεια και να γίνει θεσμός.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω: Όλους εσάς που περυσίσκαθε εδώ σήμερα και όλους όσους εργάστηκαν και εργάζονται σήμερα μπροστά και πίσω από τα μικρόφωνα για την επιτυχία αυτής της γιορτής.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την Αδελφότητα Δεματίου Αμερικής, την Οργανωτική Επιτροπή Αμερικής, τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Δεματίου “Ο Άγιος Νικόλαος”, τον Εκπ/κό Σύλλογο Δεματίου “Η Πρόοδος” και τον Πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Βασ. Σπύρου, για την επιτυχή και ευχάριστη συνεργασία στη διοργάνωση του 15μερου Πανδεματιώτικου Ανταμώματος.

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Ο Σύλλογός μας έχει αρχίσει μια προσπάθεια για τη δημιουργία λαογραφικού μουσείου. Μέχρι τώρα έχει συγκεντρωθεί αρκετό λαογραφικό υλικό του χωριού μας και ελπίζουμε να συνεχιστεί.

Υπεύθυνες για τη συλλογή του λαογραφικού υλικού είναι η συν/χος δασκάλα κ. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου και η κ. Σεβαστή Γ. Μπαζαλέκου, τις οποίες ευχαριστούμε, καθώς και όλους τους δωρητές.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Ο χορευτικός όμιλος αποτελεί το καύχημα του Συλλόγου μας.

Συγκροτήθηκε το 1984 με χοροδιδάσκαλο τότε το Βασίλη Σπύρου και άξιο συνεχιστή σήμερα το γυμναστή Γεώργιο Αθ. Μπαζούκα.

Σκοπός της συγκρότησης του ομίλου είναι η διατήρηση της μουσικής και χορευτικής παράδοσης του χωριού μας.

Οι ανδρικές παραδοσιακές στολές ράφτηκαν από τον αείμνηστο συγχωριανό μας Ηλία Κούλα, που ήταν ράφτης στο χωριό μας για πολλά χρόνια. Οι γυναικείες στολές είναι δωρεά χωριανών μας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

συν. από σελ. 3

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη να μην ευχαριστήσουμε και τον παρευρισκόμενο ανάμεσά μας, σεβαστόν μας συν/χον δάσκαλο κ. Ευθύμιον Παππάν, ανηψιόν από αδελφό του αείμνηστου Δημητρίου, ο

οποίος ανέλαβε την πρωτοβουλία και ανέθεσε στο γνωστό γλύπτη κ. Καζάκον την παρούσα χάλκινη προτομή. Κατέβαλε ο ίδιος ολόκληρη τη δαπάνη της κατασκευής και υψώθηκε στην κεντρική πλατεία του χωριού, σε ένδειξη εκείνης της ιερής τιμής και ευγνωμοσύνης αλλά και ευχαριστηρίους τόνους προς τον αείμνηστον Ιεράρχη πνευματικών πατέρα του χωριού μας.

Σεβασμιώτατε, κυρίες και κύριοι,

Ευχαριστώ πάρα πολύ που είχατε την υπομονή να με ακούσετε. Ακόμη ευχαριστώ τον Πρόεδρο του Συλλόγου που μου έδωσε την ευκαιρία να αναφερθώ εκτενέστερα στο τιμόνι σήμερα πρόσωπο, που θεωρείται ο μεγάλος πνευματικός πατέρας και ευεργέτης του χωριού μας.

ΝΕΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΟΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Ο ΟΤΕ, απαντώντας σε νέα επιστολή του Προέδρου της Κοινότητας, αναφέρει και πάλι ότι τα τηλέφωνα στους Μηλιωτάδες θα τοποθετηθούν μέσα στο 1996. Ας ελπίσουμε ότι αυτή θα είναι η τελευταία προθεσμία, γιατί έχουμε κουραστεί και απελπιστεί από τις μέχρι τώρα υποσχέσεις του ΟΤΕ.

Η απάντηση του ΟΤΕ έχει ως εξής:

“Κύριε Πρόεδρε, σε απάντηση της 555/31-7-96 επιστολής σας, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με το κατασκευαστικό πρόγραμμα του Οργανισμού μας, προβλέπεται τηλεφωνοδότηση του Οικισμού Μηλιωτάδων μέσω Σ.Α.Ρ. εντός του τετάρτου τριμήνου τρέχοντος έτους”